

Editorial

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dostalo se mi cti oslovit vás formou editoriale v posledním čísle časopisu Česká urologie roku 2022. Protože se jedná o poslední číslo v letošním roce, dovoluji vám pozastavit se nad problémy, které svým rozměrem převyšují naše „urologické“. Po covidových letech jsme doufali v obnovení klidu jak v pracovním, tak osobním životě. Bohužel jedna nejistota vystřídala druhou a centrem našich obav se stal konflikt na Ukrajině. Asi si nikdo z nás nedokázal na počátku roku představit, že budou v 21. století v Evropě ničena celá města a páčány závažné válečné zločiny. Aktuální situace vede k narůstající tenzi ve společnosti, neklidu, rozdílnosti názorů, a ačkoli se vše odehrává daleko, naše životy to bytostně ovlivňuje. Polarizace společnosti je jen jedním z mála dopadů této krize, který může časem vyústit v krizi hodnot a ovlivnit zásadně další vývoj naší civilizace. Kromě této roviny nás konflikt ovlivňuje také ekonomicky, především rostoucí inflací. Problematika vysokých cen energií prověří během letošní zimy managementy nemocnic i nestátních zdravotnických zařízení. Naše řady také neplánovaně posílila řada kolegů z Ukrajiny. Jejich zapojení do práce je ale vzhledem k platné legislativě poměrně komplikované.

Přes tyto globální problémy je dobrým znamením, že se nám daří kontinuálně zlepšovat péči o urologické pacienty. Jako velmi přínosné hodnotím vytvoření funkční sítě onkourologických center (OUC), kterou tvoří fakultní a většina krajských pracovišť. Multidisciplinární týmy diskutující léčbu našich onkologických pacientů se staly běžnou náplní práce. I přes tuto dobrou spolupráci je pro každodenní praxi potřeba definovat kompetence onkourologických center. Je třeba explicitně stanovit, jaká stadia onemocnění a jakými preparáty může po schválení multidisciplinárním týmem léčit urolog, a kdy přechází péče do kompetence onkologa. Během letošního roku proběhla také akreditace nových pracovišť pro nástavbový obor onkourologie. Je tak zajištěna síť pracovišť v ČR, kde se mohou urologové pro nástavbový obor

připravovat. Spojení onkourologického centra a akreditovaného pracoviště pro výuku dalších kolegů dává smysl pro udržení tohoto nástavbového oboru. V dnešní době je složité, ne-li nemožné, se připravovat na atestaci po dobu 18 měsíců na jiném pracovišti.

Po několikaleté neplánované přestávce máme za sebou konferenci České urologické společnosti pořádanou v Olomouci prezenční formou. Organizace konference i odborný program byly na vysoké úrovni. Bylo milé vidět kolegy, se kterými jsme se během uplynulých let viděli jen prostřednictvím telekonferencí nebo sociálních sítí. Jako urologa z krajského pracoviště mě vede k zamyšlení, zda by se okruh přednášejících pro vyzvané prezentace a okruh panelistů nedal obohatit o další kolegy z mimofakultních pracovišť. Myslím, že i mimo fakultní pracoviště je řada vysoce erudovaných a vzdělaných kolegů, kteří by to zvládli.

S radostí vnímám stav, že robotická chirurgie již není považována za luxus nebo nadstandard. Stávající síť robotických pracovišť a plán na nová centra dávají našim pacientům šanci na vysoký standard poskytované péče. Je otázkou času, aktivity výboru společnosti a dobré finanční kondice plátců zdravotní péče, kdy se rozšíří spektrum hrazených výkonů. Přes rozvoj robotické chirurgie si přesto pokládám jednu otázku. Moje, dnes již starší, generace prováděla výkony ještě otevřeným přístupem, později jsme přešli na laparoskopickou operativu a nyní operujeme roboticky. Řada mladých kolegů se bude učit operovat rovnou roboticky, bez dostatečných zkušeností s otevřenou operativou. V případě komplikovaných výkonů s nutností konverze je možné, že tento trend miniinvazivní chirurgie povede k tomu, že počet lékařů, kteří zvládnou výkon otevřenou cestou s dostatečnou erudicí, bude limitně malý.

Je dobře, že jako odborná společnost máme vlastní periodikum, kde můžeme publikovat výsledky naší práce. Je potřeba i nadále zvyšovat odbornou úroveň časopisu, aby dosáhl indexace v některé